

Dz.U.07.50.331

2007.06.20	zm.	Dz.U.2007.99.660	art. 1
2007.12.21	zm.	Dz.U.2007.171.1206	art. 20
2008.12.31	zm.	Dz.U.2008.157.976	art. 14
2009.01.01	zm.	Dz.U.2008.223.1458	art. 52
2009.03.07	zm.	Dz.U.2009.18.97	art. 63
2009.03.24	zm.	Dz.U.2008.227.1505	art. 188

USTAWA

z dnia 16 lutego 2007 r.

o ochronie konkurencji i konsumentów¹⁾²⁾

(Dz. U. z dnia 21 marca 2007 r.)

DZIAŁ I**Przepisy ogólne**

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

2. Ustawa reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, a także antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków, jeżeli te praktyki lub koncentracje wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ustawa określa także organy właściwe w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów.

Art. 2. 1. Ustawa nie narusza praw przysługujących na podstawie przepisów dotyczących ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, w szczególności przepisów o ochronie wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych, topografii układów scalonych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, praw autorskich i praw pokrewnych.

2. Ustawę stosuje się do zawieranych między przedsiębiorcami:

- 1) umów, w szczególności licencji, a także innych niż umowy praktyk wykonywania praw, o których mowa w ust. 1;
  - 2) umów dotyczących nieujawnionych do wiadomości publicznej:
    - a) informacji technicznych lub technologicznych,
    - b) zasad organizacji i zarządzania
- co do których podjęto działania zmierzające do zapobieżenia ich ujawnieniu, jeżeli skutkiem tych umów jest nieuzasadnione ograniczenie swobody działalności gospodarczej stron lub istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do ograniczeń konkurencji dopuszczonych na podstawie odrębnych ustaw.

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) przedsiębiorcy - rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także:
  - a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,
  - b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu,
  - c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13,
  - d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 - na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 2) związkach przedsiębiorców - rozumie się przez to izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1, jak również związki tych organizacji;
- 3) przedsiębiorcy dominującym - rozumie się przez to przedsiębiorcę, który posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad innym przedsiębiorcą;
- 4) przejęciu kontroli - rozumie się przez to wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorcę uprawnień, które osobno albo łącznie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiają wywieranie decydującego

wplywu na innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców; uprawnienia takie tworzą w szczególności:

- a) dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami,
  - b) uprawnienie do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu lub rady nadzorczej innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami,
  - c) członkowie jego zarządu lub rady nadzorczej stanowią więcej niż połowę członków zarządu innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego),
  - d) dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami,
  - e) prawo do całego albo do części mienia innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego),
  - f) umowa przewidująca zarządzanie innym przedsiębiorcą (przedsiębiorcą zależnym) lub przekazywanie zysku przez takiego przedsiębiorcę;
- 5) porozumieniach - rozumie się przez to:
    - a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów,
    - b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związków,
    - c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych;
  - 6) porozumieniach dystrybucyjnych - rozumie się przez to porozumienia zawierane między przedsiębiorcami działającymi na różnych szczeblach obrotu, których celem jest zakup towarów dokonywany z zamiarem ich dalszej odsprzedaży;
  - 7) towarach - rozumie się przez to rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane;
  - 8) cenach - rozumie się przez to ceny, jak również opłaty o charakterze cen, marże handlowe, prowizje i narzuty do cen;
  - 9) rynku właściwym - rozumie się przez to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji;
  - 10) pozycji dominującej - rozumie się przez to pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40 %;
  - 11) konkurentach - rozumie się przez to przedsiębiorców, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać, w tym samym czasie, towary na rynku właściwym;
  - 12) konsumencie - rozumie się przez to konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.³⁾);
  - 13) organizacjach konsumenckich - rozumie się przez to niezależne od przedsiębiorców i ich związków organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów; organizacje konsumenckie mogą prowadzić działalność gospodarczą na zasadach ogólnych, o ile dochód z działalności służy wyłącznie realizacji celów statutowych;
  - 14) grupie kapitałowej - rozumie się przez to wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę;
  - 15) przychodzie - rozumie się przez to przychód uzyskany w roku podatkowym poprzedzającym dzień wszczęcia postępowania na podstawie ustawy, w rozumieniu obowiązujących przedsiębiorcę przepisów o podatku dochodowym;
  - 16) przeciętnym wynagrodzeniu - rozumie się przez to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów;
  - 17) tajemnicy przedsiębiorstwa - rozumie się przez to tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.⁴⁾);
  - 18) Prezesie Urzędu - rozumie się przez to Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
  - 19) Traktacie WE - rozumie się przez to Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. WE C 325 z 24.12.2002);
  - 20) rozporządzeniu nr 1/2003/WE - rozumie się przez to rozporządzenie Rady nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu WE (Dz. Urz. UE L 1 z 04.01.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, t. 02, str. 205);
  - 21) rozporządzeniu nr 139/2004/WE - rozumie się przez to rozporządzenie Rady nr 139/2004/WE z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorców (Dz. Urz. UE L 024 z 29.01.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, t. 03, str. 40);
  - 22) rozporządzeniu nr 2006/2004/WE - rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/2004/WE z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów ("Rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów") (Dz. Urz. UE L 364 z 9.12.2004).

Art. 5. Wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

DZIAŁ II

Zakaz praktyk ograniczających konkurencję

Rozdział 1

Zakaz porozumień ograniczających konkurencję

Art. 6. 1. Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na:

- 1) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów;
- 2) ograniczeniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji;
- 3) podziale rynków zbytu lub zakupu;
- 4) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;
- 5) uzależnieniu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 6) ograniczeniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem;
- 7) uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny.

2. Porozumienia, o których mowa w ust. 1, są w całości lub w odpowiedniej części nieważne, z zastrzeżeniem art. 7 i 8.

Art. 7. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień zawieranych między:

- 1) konkurentami, których łączny udział w rynku w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 5 %;
  - 2) przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami, jeżeli udział w rynku posiadany przez któregokolwiek z nich w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 10 %.
2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do przypadków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 7.

Art. 8. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień, które jednocześnie:

- 1) przyczyniają się do polepszenia produkcji, dystrybucji towarów lub do postępu technicznego lub gospodarczego;
- 2) zapewniają nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających z porozumień korzyści;
- 3) nie nakładają na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- 4) nie stwarzają tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów.

2. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć określone rodzaje porozumień spełniające przesłanki, o których mowa w ust. 1, spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, biorąc pod uwagę korzyści, jakie mogą przynieść określone rodzaje porozumień. W rozporządzeniu Rada Ministrów określi:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione, aby porozumienie mogło być uznane za wyłączone spod zakazu;
- 2) klauzule, których występowanie w porozumieniu stanowi naruszenie art. 6;
- 3) okres obowiązywania wyłączenia

oraz może określić klauzule, których występowania w porozumieniu nie uznaje się za naruszenie art. 6.

Rozdział 2

Zakaz nadużywania pozycji dominującej

Art. 9. 1. Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

2. Nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na:

- 1) bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów;
- 2) ograniczeniu produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów;
- 3) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji;
- 4) uzależnieniu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 5) przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji;
- 6) narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści;
- 7) podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych.

3. Czynności prawne będące przejawem nadużywania pozycji dominującej są w całości lub w odpowiedniej części nieważne.

Rozdział 3

Decyzje w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Art. 10. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 6 lub 9 ustawy lub art. 81 lub 82 Traktatu WE.

Art. 11. 1. Nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 10, jeżeli zachowanie rynkowe przedsiębiorcy przestało naruszać zakazy określone w art. 6 lub 9 ustawy lub w art. 81 lub 82 Traktatu WE.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

Art. 12. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub 9 ustawy lub w art. 81 lub 82 Traktatu WE, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 10 i 11 oraz art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 7.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1-3.

6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

DZIAŁ III

Koncentracje przedsiębiorców

Rozdział 1

Kontrola koncentracji

Art. 13. 1. Zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu, jeżeli:

- 1) łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 1.000.000.000 euro lub
- 2) łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość 50.000.000 euro.
2. Obowiązek wynikający z ust. 1 dotyczy zamiaru:
  - 1) połączenia dwóch lub więcej samodzielnych przedsiębiorców;
  - 2) przejęcia - przez nabycie lub objęcie akcji, innych papierów wartościowych, udziałów lub w jakikolwiek inny sposób - bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad jednym lub więcej przedsiębiorcami przez jednego lub więcej przedsiębiorców;
  - 3) utworzenia przez przedsiębiorców wspólnego przedsiębiorcy;
  - 4) nabycia przez przedsiębiorcę części mienia innego przedsiębiorcy (całości lub części przedsiębiorstwa), jeżeli obrót realizowany przez to mienie w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 10.000.000 euro.

Art. 14. Nie podlega zgłoszeniu zamiar koncentracji:

- 1) jeżeli obrót przedsiębiorcy, nad którym ma nastąpić przejęcie kontroli, zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2, nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10.000.000 euro;
- 2) polegającej na czasowym nabyciu lub objęciu przez instytucję finansową akcji albo udziałów w celu ich odsprzedaży, jeżeli przedmiotem działalności gospodarczej tej instytucji jest prowadzone na własny lub cudzy rachunek inwestowanie w akcje albo udziały innych przedsiębiorców, pod warunkiem, że odsprzedaż ta nastąpi przed upływem roku od dnia nabycia lub objęcia, oraz że:
  - a) instytucja ta nie wykonuje praw z tych akcji albo udziałów, z wyjątkiem prawa do dywidendy, lub

- b) wykonuje te prawa wyłącznie w celu przygotowania odsprzedaży całości lub części przedsiębiorstwa, jego majątku lub tych akcji albo udziałów;
- 3) polegającej na czasowym nabyciu lub objęciu przez przedsiębiorcę akcji lub udziałów w celu zabezpieczenia wierzytelności, pod warunkiem że nie będzie on wykonywał praw z tych akcji lub udziałów, z wyłączeniem prawa do ich sprzedaży;
  - 4) następującej w toku postępowania upadłościowego, z wyłączeniem przypadków, gdy zamierzający przejąć kontrolę jest konkurentem albo należy do grupy kapitałowej, do której należą konkurenci przedsiębiorcy przejmowanego;
  - 5) przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej.

Art. 15. Dokonanie koncentracji przez przedsiębiorcę zależnego uważa się za jej dokonanie przez przedsiębiorcę dominującego.

Art. 16. 1. Obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 1, obejmuje obrót zarówno przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, jak i pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji.

2. Obrót, o którym mowa w art. 14 pkt 1, obejmuje obrót zarówno przedsiębiorcy, nad którym ma zostać przejęta kontrola, jak i jego przedsiębiorców zależnych.

Art. 17. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania obrotu, o którym mowa w art. 13 i art. 14 pkt 1, uwzględniając specyfikę działalności prowadzonej przez przedsiębiorców, a w szczególności zasady rachunkowości odnoszące się do poszczególnych kategorii przedsiębiorców, w tym do banków, ubezpieczycieli i funduszy inwestycyjnych.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach koncentracji

Art. 18. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Art. 19. 1. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy - po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków określonych w ust. 2 - konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu może na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji nałożyć obowiązek lub przyjąć ich zobowiązanie, w szczególności do:

- 1) zbycia całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców,
- 2) wyzbycia się kontroli nad określonym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami, w szczególności przez zbycie określonego pakietu akcji lub udziałów, lub odwołania z funkcji członka organu zarządzającego lub nadzorczego jednego lub kilku przedsiębiorców,
- 3) udzielenia licencji praw wyłącznych konkurentowi

- określając w decyzji, o której mowa w ust. 1, termin spełnienia warunków.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców obowiązek składania, w wyznaczonym terminie, informacji o realizacji tych warunków.

Art. 20. 1. Prezes Urzędu zakazuje, w drodze decyzji, dokonania koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu wydaje, w drodze decyzji, zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, w przypadku gdy odstępianie od zakazu koncentracji jest uzasadnione, a w szczególności:

- 1) przyczyni się ona do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego;
- 2) może ona wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.

Art. 21. 1. Prezes Urzędu może uchylić decyzje, o których mowa w art. 18, art. 19 ust. 1 i w art. 20 ust. 2, jeżeli zostały one oparte na nierzetelnych informacjach, za które są odpowiedzialni przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji, lub jeżeli przedsiębiorcy nie spełniają warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2 i 3. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

2. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w ust. 1, koncentracja została już dokonana, a przywrócenie konkurencji na rynku nie jest możliwe w inny sposób, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, określając termin jej wykonania na warunkach określonych w decyzji, nakazać w szczególności:

- 1) podział połączonego przedsiębiorcy na warunkach określonych w decyzji;
- 2) zbycie całości lub części majątku przedsiębiorcy;
- 3) zbycie udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami lub rozwiązanie spółki, nad którą przedsiębiorcy sprawują wspólną kontrolę.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2, nie może być wydana po upływie 5 lat od dnia dokonania koncentracji.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio w przypadku niezgłoszenia Prezesowi Urzędu zamiaru koncentracji, o którym mowa w art.

13 ust. 1, oraz w przypadku niewykonania decyzji o zakazie koncentracji.

Art. 22. 1. Decyzje, o których mowa w art. 18 i art. 19 ust. 1 lub art. 20 ust. 2, wygasają, jeżeli w terminie 2 lat od dnia ich wydania koncentracja nie została dokonana.

2. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, przedłużyć, w drodze postanowienia, termin, o którym mowa w ust. 1, o rok, jeżeli przedsiębiorca wykaże, że nie nastąpiła zmiana okoliczności, w wyniku której koncentracja może spowodować istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

3. Przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.

4. W przypadku wydania postanowienia o odmowie przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, dokonanie koncentracji po upływie tego terminu wymaga zgłoszenia zamiaru koncentracji Prezesowi Urzędu i uzyskania zgody na jej dokonanie na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

Art. 23. Prezes Urzędu na wniosek instytucji finansowej może przedłużyć, w drodze decyzji, termin, o którym mowa w art. 14 pkt 2, jeżeli instytucja ta udowodni, że odsprzedaż akcji albo udziałów nie była w praktyce możliwa lub uzasadniona ekonomicznie przed upływem roku od dnia ich nabycia.

DZIAŁ IV

Zakaz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Rozdział 1

Praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów

Art. 24. 1. Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁵⁾);
  - 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
  - 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.
3. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Art. 25. Ochrona zbiorowych interesów konsumentów przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw, w szczególności z przepisów o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Przepisów ustawy nie stosuje się do spraw o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Rozdział 2

Decyzje w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Art. 26. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.

Art. 27. 1. Nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

4. Przepis art. 26 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 28. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane

naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, art. 26 i 27 oraz art. 106 ust. 1 pkt 4 nie stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 7.

5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1-3.

6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności, mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

DZIAŁ V

Organizacja ochrony konkurencji i konsumentów

Rozdział 1

Prezes Urzędu

Art. 29. 1. Prezes Urzędu jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością Prezesa Urzędu.

2. Prezes Urzędu jest:

- 1) organem wykonującym zadania nałożone na władze państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie art. 84 i art. 85 Traktatu WE. W szczególności Prezes Urzędu jest właściwym organem ochrony konkurencji w rozumieniu art. 35 rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 2) jednolitym urzędem łącznikowym w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 2006/2004/WE oraz, w zakresie swoich ustawowych kompetencji, jest właściwym organem, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 2006/2004/WE.

3. Prezes Rady Ministrów powołuje Prezesa Urzędu spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

3a. Stanowisko Prezesa Urzędu może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu.

3b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Urzędu ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Prezesa Urzędu przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wylania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres Urzędu;

- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

4. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu. Prezes Urzędu pełni obowiązki do dnia powołania jego następcy.
5. (uchylony).
6. Prezes Urzędu wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej "Urzędem".
7. (uchylony).
8. (uchylony).

Art. 30. 1. Prezes Rady Ministrów powołuje wiceprezesów Urzędu spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes Rady Ministrów odwołuje wiceprezesów Urzędu na wniosek Prezesa Urzędu.

2. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 1, powołuje Prezes Urzędu.

3. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 29 ust. 3a-3j.

Art. 31. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należy:

- 1) sprawowanie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy;
- 2) wydawanie decyzji w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w sprawach koncentracji przedsiębiorców oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a także innych decyzji przewidzianych w ustawie;
- 3) prowadzenie badań stanu koncentracji gospodarki oraz zachowań rynkowych przedsiębiorców;
- 4) przygotowywanie projektów rządowych programów rozwoju konkurencji oraz projektów rządowej polityki konsumenckiej;
- 5) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organami i organizacjami, do których zakresu działania należy ochrona konkurencji i konsumentów;
- 6) wykonywanie zadań i kompetencji organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1/2003/WE oraz w rozporządzeniu nr 139/2004/WE;
- 7) wykonywanie zadań i kompetencji właściwego organu oraz jednolitego urzędu łącznikowego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 2006/2004/WE;
- 8) opracowywanie i przedkładanie Radzie Ministrów projektów aktów prawnych dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów;
- 9) przedkładanie Radzie Ministrów okresowych sprawozdań z realizacji rządowych programów rozwoju konkurencji i polityki konsumenckiej;
- 10) współpraca z organami samorządu terytorialnego, w zakresie wynikającym z rządowej polityki konsumenckiej;
- 11) inicjowanie badań towarów, wykonywanych przez organizacje konsumenckie;
- 12) opracowywanie i wydawanie publikacji oraz programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 13) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 14) realizacja zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie współpracy i wymiany informacji w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów oraz pomocy publicznej;
- 15) gromadzenie i upowszechnianie orzecznictwa w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, w szczególności przez zamieszczanie decyzji Prezesa Urzędu na stronie internetowej Urzędu;
- 16) współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych;
- 17) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub ustawach odrębnych.

Art. 32. 1. Prezes Urzędu wydaje Dziennik Urzędowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

2. W Dzienniku Urzędowym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mogą być w całości lub w części publikowane:

- 1) decyzje i postanowienia Prezesa Urzędu,
- 2) orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej "sądem ochrony konkurencji i konsumentów",
- 3) orzeczenia Sądu Apelacyjnego w sprawach dotyczących apelacji od orzeczeń sądu ochrony konkurencji i konsumentów,
- 4) orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawach dotyczących skarg kasacyjnych od orzeczeń Sądu Apelacyjnego

- lub ich sentencje.

3. Publikacji, o których mowa w ust. 2, dokonuje się z pominięciem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

4. W Dzienniku Urzędowym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zamieszcza się również informacje, komunikaty, ogłoszenia, wyjaśnienia i interpretacje mające istotne znaczenie dla stosowania przepisów w sprawach objętych zakresem działania Prezesa Urzędu.

Art. 33. 1. W skład Urzędu wchodzi Centrala w Warszawie oraz delegatury Urzędu w Bydgoszczy, w Gdańsku, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie i we Wrocławiu.

2. Delegaturami Urzędu kierują dyrektorzy delegatur.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, właściwość miejscową i rzeczową delegatur Urzędu w sprawach z zakresu działania Prezesa Urzędu, uwzględniając charakter i liczbę spraw występujących na danym terenie.

4. Delegatury Urzędu oprócz spraw należących do ich właściwości mogą załatwiać inne sprawy przekazane im przez Prezesa Urzędu.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może sprawę należącą do właściwości delegatury przejąć lub przekazać do załatwienia innej delegaturze Urzędu albo sprawę należącą do swojej właściwości przekazać do załatwienia wskazanej delegaturze.

6. Decyzje i postanowienia w sprawach z zakresu właściwości delegatur oraz w sprawach przekazanych do załatwienia przez Prezesa Urzędu na podstawie ust. 5 dyrektorzy delegatur wydają w imieniu Prezesa Urzędu.

Art. 34. Organizację Urzędu określa statut nadany, w drodze zarządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 35. 1. (uchylony).

2. (uchylony).

3. Prezes Urzędu może zlecić Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli lub realizację innych zadań należących do zakresu jego działania.

4. (uchylony).

Art. 36. (uchylony).

Rozdział 2

Samorząd terytorialny i organizacje konsumenckie

Art. 37. Zadania w dziedzinie ochrony interesów konsumentów w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami wykonują również: samorząd terytorialny, a także organizacje konsumenckie i inne instytucje, do których statutowych lub ustawowych zadań należy ochrona interesów konsumentów.

Art. 38. Zadaniem samorządu terytorialnego w zakresie ochrony praw konsumentów jest prowadzenie edukacji konsumenckiej, w szczególności przez wprowadzenie elementów wiedzy konsumenckiej do programów nauczania w szkołach publicznych.

Art. 39. 1. Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, zwany dalej "rzecznikiem konsumentów".

2. Powiaty mogą, w drodze porozumienia, utworzyć jedno wspólne stanowisko rzecznika konsumentów.

Art. 40. 1. Z rzecznikiem konsumentów stosunek pracy nawiązuje starosta lub w miastach na prawach powiatu prezydent miasta.

2. Rzecznikiem konsumentów może być osoba posiadająca wyższe wykształcenie, w szczególności prawnicze lub ekonomiczne, i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową.

3. Rzecznik konsumentów jest bezpośrednio podporządkowany staroście (prezydentowi miasta).

4. Rzecznika konsumentów wyodrębnia się organizacyjnie w strukturze starostwa powiatowego (urzędu miasta), a w powiatach powyżej 100 tys. mieszkańców i w miastach na prawach powiatu rzecznik konsumentów może wykonywać swoje zadania przy pomocy wyodrębnionego biura.

5. W pozostałym zakresie dotyczącym statusu prawnego rzecznika konsumentów stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458).

Art. 41. (uchylony).

Art. 42. 1. Do zadań rzecznika konsumentów w szczególności należy:

- 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi;
- 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

2. Rzecznik konsumentów może w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

3. Rzecznik konsumentów w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów jest oskarżycielem publicznym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148, z późn. zm.⁶⁾).

4. Przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, działając na podstawie ust. 1 pkt 3, jest obowiązany udzielić

rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika.

5. Do rzecznika konsumentów stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 43. 1. Rzecznik konsumentów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedkłada staroście (prezydentowi miasta) do zatwierdzenia roczne sprawozdanie ze swojej działalności w roku poprzednim oraz przekazuje je właściwej miejscowo delegaturze Urzędu.

2. (uchylony).

3. Rzecznik konsumentów jest obowiązany przekazywać na bieżąco delegaturom Urzędu wnioski i sygnalizować problemy dotyczące ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań przez organy administracji rządowej.

Art. 44. 1. Przy Prezesie Urzędu działa Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów, zwana dalej "Radą".

2. Rada jest stałym organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu w zakresie spraw związanych z ochroną praw konsumentów na szczeblu samorządu powiatowego.

3. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) przedstawianie propozycji dotyczących kierunków zmian legislacyjnych w przepisach dotyczących ochrony praw konsumentów;
- 2) wyrażanie opinii w przedmiocie projektów aktów prawnych lub kierunków rządowej polityki konsumenckiej;
- 3) wyrażanie opinii w innych sprawach z zakresu ochrony konsumentów przedłożonych Radzie przez Prezesa Urzędu;
- 4) przekazywanie informacji dotyczących ochrony konsumentów, w zakresie wskazanym przez Prezesa Urzędu.

4. W skład Rady wchodzi dziewięciu rzeczników konsumentów, po jednym z obszaru właściwości miejscowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

5. Członków Rady powołuje i odwołuje Prezes Urzędu. Powołanie następuje na wniosek dyrektorów delegatur, o których mowa w ust. 4, za pisemną zgodą rekomendowanych rzeczników konsumentów. W przypadku odwołania z funkcji rzecznika konsumentów, członkostwo w Radzie wygasa.

6. Obsługę administracyjną Rady zapewnia Urząd.

7. Urząd zwraca członkom Rady koszty przejazdów na posiedzenia Rady, na zasadach określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

8. Tryb pracy Rady określa regulamin ustalony przez Prezesa Urzędu.

Art. 45. 1. Organizacje konsumenckie reprezentują interesy konsumentów wobec organów administracji rządowej i samorządowej i mogą uczestniczyć w realizacji rządowej polityki konsumenckiej.

2. Organizacje, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności prawo do:

- 1) wyrażania opinii o projektach aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących praw i interesów konsumentów;
- 2) opracowywania i upowszechniania konsumenckich programów edukacyjnych;
- 3) wykonywania testów produktów i usług oraz publikowania ich wyników;
- 4) wydawania czasopism, opracowań badawczych, broszur i ulotek;
- 5) prowadzenia nieodpłatnego poradnictwa konsumenckiego oraz udzielania nieodpłatnej pomocy konsumentom w dochodzeniu ich roszczeń, chyba że statut organizacji stanowi, że działalność ta jest wykonywana odpłatnie;
- 6) udziału w pracach normalizacyjnych;
- 7) realizowania zadań państwowych w dziedzinie ochrony konsumentów, zleczanych przez organy administracji rządowej i samorządowej;
- 8) ubiegania się o dotacje ze środków publicznych na realizację zadań, o których mowa w pkt 7.

3. Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do zasięgnięcia opinii organizacji konsumenckich w sprawach dotyczących kierunków działania na rzecz ochrony interesów konsumentów.

Art. 46. Wysokość rocznych dotacji celowych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁷⁾), przekazywanych z budżetu państwa na realizację zadań, o których mowa w art. 45 ust. 2 pkt 7, jest ustalana w ustawie budżetowej w części budżetu państwa, której dysponentem jest Prezes Urzędu.

DZIAŁ VI

Postępowanie przed Prezesem Urzędu

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 47. 1. Postępowanie przed Prezesem Urzędu jest prowadzone jako postępowanie wyjaśniające, postępowanie antymonopolowe lub postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Postępowanie wyjaśniające może poprzedzać wszczęcie postępowania antymonopolowego lub postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Art. 48. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy, w sprawach dotyczących określonej gałęzi gospodarki, w sprawach dotyczących ochrony interesów konsumentów oraz w innych przypadkach, gdy ustawa tak stanowi.

2. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu w szczególności:

- 1) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy;
- 2) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 3) badanie rynku, w tym określenie jego struktury i stopnia koncentracji;
- 4) wstępne ustalenie istnienia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji;
- 5) ustalenie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

3. Zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia.

4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych - nie dłużej niż 60 dni od dnia jego wszczęcia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, przepisu ust. 4 oraz art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁸⁾) nie stosuje się.

Art. 49. 1. Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych wszczyna się z urzędu.

2. Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji wszczyna się na wniosek lub z urzędu.

Art. 50. 1. Przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

3. Każdy ma prawo składania na piśmie - z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu - wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

Art. 51. 1. Dowodem z dokumentu w postępowaniu przed Prezesem Urzędu może być tylko oryginał dokumentu lub jego kopia poświadczona przez organ administracji publicznej, notariusza, adwokata, radcę prawnego lub upoważnionego pracownika przedsiębiorcy.

2. Dowodem w postępowaniu przed Prezesem Urzędu jest dokument sporządzony w języku polskim, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli dokument został sporządzony w języku obcym, należy przedłożyć także poświadczone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język polski tego dokumentu albo jego części mającej stanowić dowód w sprawie.

Art. 52. 1. Strona, powołująca się na dowód ze świadków, jest obowiązana wskazać fakty, które mają być potwierdzone zeznaniami poszczególnych świadków, oraz podać dane umożliwiające prawidłowe wezwanie świadka.

2. Prezes Urzędu, wzywając świadka, podaje w wezwaniu imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wezwanego, miejsce i czas składania wyjaśnień, określa strony i przedmiot sprawy oraz wskazuje przepisy o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 53. 1. Zeznanie świadka, po spisaniu do protokołu, będzie mu odczytane i, stosownie do okoliczności, na podstawie jego uwag uzupełnione lub sprostowane.

2. Protokół przesłuchania świadka podpisuje świadek i prowadzący przesłuchanie pracownik Urzędu.

Art. 54. 1. W sprawach wymagających wiadomości specjalnych Prezes Urzędu, po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru, może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

2. Bieglym, w rozumieniu ust. 1, może być również osoba prawna wyspecjalizowana w danej dziedzinie.

Art. 55. Strona może żądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich można żądać wyłączenia pracownika Urzędu, do ukończenia czynności biegłego. Strona składająca wniosek o wyłączenie biegłego po rozpoczęciu przez niego czynności jest obowiązana uprawdopodobnić, że przyczyna uzasadniająca wyłączenie powstała później lub że wcześniej nie była jej znana.

Art. 56. Prezes Urzędu może zarządzić okazanie biegłemu akt sprawy i przedmiotu oględzin. Przepisy art. 71 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 57. 1. Opinia biegłego powinna zawierać uzasadnienie.

2. Biegly mogą złożyć opinię łączną.

Art. 58. 1. Prezes Urzędu przyznaje biegłym wynagrodzenie według przepisów o kosztach prowadzenia dowodu z opinii biegłego w

postępowaniu sądowym, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Prezes Urzędu może nałożyć na stronę, która złożyła wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, obowiązek wpłacenia zaliczki na poczet wydatków biegłego.

3. Jeżeli nie wydano decyzji stwierdzającej stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję albo naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, koszty wynagrodzenia biegłego ponosi Skarb Państwa.

Art. 59. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się o wydanie opinii do jednostki naukowej w rozumieniu przepisów o zasadach finansowania nauki.

2. W opinii jednostka wskazuje osobę albo osoby, które przeprowadziły badania i wydały opinię.

3. Przepisy art. 54-58 stosuje się odpowiednio.

Art. 60. 1. Prezes Urzędu może w toku postępowania przeprowadzić rozprawę.

2. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest jawna, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Prezes Urzędu może wezwać na rozprawę i przesłuchać strony, świadków oraz zasięgnąć opinii biegłych.

4. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest niejawną, jeżeli są podczas niej rozpatrywane informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również inne tajemnice podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Przepisy art. 153 i 154 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 61. Prezes Urzędu może zwrócić się o przesłuchanie świadków lub o zasięgnięcie opinii biegłych do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu. Prezes Urzędu, zwracając się do sądu o przeprowadzenie dowodu, wydaje postanowienie, w którym określa:

1) sąd, który ma przeprowadzić dowód;

2) środek dowodowy;

3) fakty podlegające stwierdzeniu.

Art. 62. (uchylony).

Art. 63. (uchylony).

Art. 64. (uchylony).

Art. 65. (uchylony).

Art. 66. (uchylony).

Art. 67. (uchylony).

Art. 68. (uchylony).

Art. 69. 1. Prezes Urzędu, na wniosek lub z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, jeżeli udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również materiałów włączonych do postępowania na podstawie art. 73 ust. 5.

3. Na postanowienie wydane na podstawie ust. 1 przysługuje zażalenie.

4. Składający wniosek o ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego przedkłada Prezesowi Urzędu również wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

5. Stronom udostępnia się wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

Art. 70. 1. Wszelkie informacje i dowody uzyskane przez Prezesa Urzędu w trybie art. 109, w tym informacje o wystąpieniu przedsiębiorcy o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie, nie podlegają udostępnieniu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Prezes Urzędu udostępnia stronom informacje i dowody, o których mowa w ust. 1, przed wydaniem decyzji.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy przedsiębiorca występujący o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie wyrazi pisemną zgodę na udostępnienie informacji i dowodów, o których mowa w ust. 1.

Art. 71. 1. Pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji, podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których powzięli wiadomość w toku postępowania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do informacji powszechnie dostępnych, informacji o wszczęciu postępowania oraz informacji o wydaniu decyzji kończących postępowanie i ich ustaleniach.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do pracowników Inspekcji Handlowej oraz innych osób biorących udział w kontroli, o których

mowa w art. 105a ust. 2.

Art. 72. Organy administracji publicznej są obowiązane do udostępniania Prezesowi Urzędu znajdujących się w ich posiadaniu akt oraz informacji istotnych dla postępowania toczącego się przed Prezesem Urzędu.

Art. 73. 1. Informacje uzyskane w toku postępowania nie mogą być wykorzystane w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 2-4.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) postępowania karnego prowadzonego w trybie publicznoskargowym lub postępowania karno-skarbowego;
- 2) innych postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu;
- 3) wymiany informacji z Komisją Europejską i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 4) wymiany informacji z Komisją Europejską i właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 2006/2004/WE;
- 5) przekazywania właściwym organom informacji, które mogą wskazywać na naruszenie odrębnych przepisów.

3. Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanym dalej "organami regulacyjnymi", informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne w postępowaniach prowadzonych przez te organy, z wyjątkiem informacji:

- 1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 81 lub 82 Traktatu WE;
- 2) uzyskanych od przedsiębiorcy w związku z zastosowaniem art. 109 ustawy.

4. Organy regulacyjne są obowiązane do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w postępowaniach innych niż prowadzone przez organy regulacyjne. Przepisy art. 69 i 71 stosuje się odpowiednio.

5. Informacje uzyskane w toku postępowania od organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej mogą być wykorzystane w toku tego postępowania na warunkach, na jakich zostały przekazane przez ten organ, włączając w to niewykorzystanie informacji do nałożenia sankcji na określone osoby.

6. Prezes Urzędu zawiadamia strony o zaliczeniu w poczet dowodów informacji uzyskanych w trakcie innego prowadzonego przez niego postępowania.

Art. 74. Prezes Urzędu, wydając decyzję kończącą postępowanie, uwzględni tylko zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować.

Art. 75. 1. Prezes Urzędu umarza postępowanie, w drodze postanowienia, w przypadku:

- 1) wycofania zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców;
- 2) nienałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2, art. 107 i 108;
- 3) przejęcia sprawy przez Komisję Europejską na podstawie przepisów prawa wspólnotowego.

2. Prezes Urzędu może, w drodze postanowienia, umorzyć postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 76. Nie wszczyna się, z zastrzeżeniem art. 93 i 105, postępowania, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym:

- 1) dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy;
- 2) uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej.

Art. 77. 1. Jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu tylko części kosztów albo nie obciążać jej kosztami.

Art. 78. Prezes Urzędu może, niezależnie od wyniku sprawy, nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych jej niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem, a w szczególności kosztów powstałych wskutek uchylecia się od wyjaśnień lub złożenia wyjaśnień niezgodnych z prawdą, zatajenia lub opóźnionego powołania dowodów.

Art. 79. Koszty niezbędnych opinii biegłych i jednostek naukowych w rozumieniu przepisów o zasadach finansowania nauki w sprawach dotyczących koncentracji ponoszą przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji.

Art. 80. Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Art. 81. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

2. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezes Urzędu przekazuje je niezwłocznie wraz z aktami sprawy do sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

3. Jeżeli Prezes Urzędu uzna odwołanie za słuszne, może - nie przekazując akt sądowi - uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części, o czym bezzwłocznie powiadamia stronę, przysyłając jej nową decyzję, od której stronie przysługuje odwołanie.

4. Przed przekazaniem odwołania do sądu ochrony konkurencji i konsumentów lub uchyleniem albo zmianą decyzji na podstawie ust. 3, Prezes Urzędu może również, w uzasadnionych przypadkach, przeprowadzić dodatkowe czynności, zmierzające do wyjaśnienia zarzutów podniesionych w odwołaniu.

5. Do postanowień Prezesa Urzędu, na które przysługuje zażalenie, przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia.

Art. 82. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu stronie nie przysługują środki prawne wzruszenia decyzji przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do postanowień Prezesa Urzędu.

Art. 83. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84.

Art. 84. W sprawach dotyczących dowodów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio art. 227-315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 85. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio w sprawach nakładania kar pieniężnych za naruszenie przepisów ustawy.

Rozdział 2

Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję

Art. 86. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję wraz z uzasadnieniem.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) wskazanie przepisu ustawy lub Traktatu WE, którego naruszenie zarzuca zgłaszający zawiadomienie;
- 4) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy lub Traktatu WE;
- 5) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

4. Prezes Urzędu przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, w terminie określonym w art. 35-37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, informację na piśmie o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem.

Art. 87. 1. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1/2003/WE, nie wszczynają postępowania antymonopolowego, w przypadku gdy:

- 1) Komisja Europejska prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez Komisję Europejską.

2. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1/2003/WE, może nie wszcząć postępowania antymonopolowego, w przypadku gdy:

- 1) właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, Prezes Urzędu wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie, może, w drodze postanowienia, zawiesić postępowanie do czasu wydania rozstrzygnięcia przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 88. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego i zawiadamia o tym strony.

Art. 89. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania antymonopolowego może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 zdanie drugie

stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 90. Prezes Urzędu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji w całości lub w części, jeżeli wymaga tego ochrona konkurencji lub ważny interes konsumentów.

Art. 91. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i inne informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów może, na wniosek Prezesa Urzędu, udzielić zgody na przeprowadzenie przeszukania, w tym na dokonanie zajęcia przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, przez funkcjonariuszy Policji. Przepisy art. 105c ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

2. W przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1, bierze również udział upoważniony pracownik Urzędu lub inne osoby, o których mowa w art. 105a ust. 2.

3. Policja, na polecenie sądu ochrony konkurencji i konsumentów, przeprowadza czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 92. Postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 93. Nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok.

Rozdział 3

Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji

Art. 94. 1. Stroną postępowania jest każdy, kto zgłasza, zgodnie z ust. 2, zamiar koncentracji.

2. Zgłoszenia zamiaru koncentracji dokonują:

- 1) wspólnie łączący się przedsiębiorcy - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1;
- 2) przedsiębiorca przejmujący kontrolę - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2;
- 3) wspólnie wszyscy przedsiębiorcy biorący udział w utworzeniu wspólnego przedsiębiorcy - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3;
- 4) przedsiębiorca nabywający część mienia innego przedsiębiorcy - w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 4.

3. W przypadku gdy koncentracji dokonuje przedsiębiorca dominujący za pośrednictwem co najmniej dwóch przedsiębiorców zależnych, zgłoszenia zamiaru tej koncentracji dokonuje przedsiębiorca dominujący.

4. Od wniosków o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji przedsiębiorcy uiszczają opłaty. Jeżeli wraz ze złożonym wnioskiem nie zostanie uiszczona opłata, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni, z pouczeniem, że nieuiszczenie opłaty spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 4, stanowią dochód budżetu państwa.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru koncentracji, w tym wykaz informacji i dokumentów, które powinno ono zawierać, uwzględniając specyfikę działalności prowadzonej przez różne rodzaje przedsiębiorców, w szczególności przez instytucje finansowe;
- 2) wysokość opłat, o których mowa w ust. 4, oraz tryb ich uiszczenia, mając na uwadze, aby nie stanowiły one bariery dla przedsiębiorców w zakresie dokonywania koncentracji.

Art. 95. 1. Prezes Urzędu:

- 1) zwraca zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli zamiar koncentracji nie podlega zgłoszeniu na podstawie art. 13 w związku z art. 14;
- 2) może zwrócić, w terminie 14 dni, zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli nie spełnia ono warunków, jakim powinno odpowiadać;
- 3) może wezwać zgłaszającego zamiar koncentracji do usunięcia wskazanych braków w zgłoszeniu lub uzupełnienia w nim niezbędnych informacji w wyznaczonym terminie;
- 4) może zwrócić zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, jeżeli pomimo wezwania na podstawie pkt 3 zgłaszający zamiar koncentracji nie usuwa wskazanych braków lub nie uzupełnia informacji w wyznaczonym terminie.

2. Prezes Urzędu może przedstawić przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom uczestniczącym w koncentracji warunki, o których mowa w art. 19 ust. 2, wyznaczając termin na ustosunkowanie się do zgłoszonej propozycji; brak odpowiedzi lub odpowiedź negatywna powoduje wydanie decyzji, o której mowa w art. 20 ust. 1.

Art. 96. 1. Postępowanie antymonopolowe w sprawach koncentracji powinno być zakończone nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

2. W przypadku przedstawienia przez przedsiębiorcę warunków określonych w art. 19 ust. 2 termin, o którym mowa w ust. 1, ulega przedłużeniu o 14 dni.

3. Do terminów określonych w ust. 1 i 2 nie wlicza się okresów oczekiwania na dokonanie zgłoszenia przez pozostałych uczestników koncentracji, a także okresów na usunięcie braków lub uzupełnienie informacji, o których mowa w art. 95 ust. 1 pkt 3, lub ustosunkowanie się do przedstawionych przez Prezesa Urzędu warunków, o których mowa w art. 19 ust. 2, oraz okresów oczekiwania na uiszczenie opłaty, o której mowa w art. 94 ust. 4.

Art. 97. 1. Przedsiębiorcy, których zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu, są obowiązani do wstrzymania się od dokonania koncentracji do czasu wydania przez Prezesa Urzędu decyzji lub upływu terminu, w jakim decyzja powinna zostać wydana.

2. Czynność prawna, na podstawie której ma nastąpić koncentracja, może być dokonana pod warunkiem wydania przez Prezesa Urzędu, w drodze decyzji, zgody na dokonanie koncentracji lub upływu terminów, o których mowa w art. 96.

Art. 98. Nie stanowi naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 97 ust. 1, realizacja publicznej oferty kupna lub zamiany akcji, zgłoszonej Prezesowi Urzędu na podstawie art. 13 ust. 1, jeżeli nabywca nie korzysta z prawa głosu wynikającego z nabytych akcji lub czyni to wyłącznie w celu utrzymania pełnej wartości swej inwestycji kapitałowej lub dla zapobieżenia poważnej szkodzi, jaka może powstać u przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji.

Art. 99. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 1 lub 4, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, dokonać podziału przedsiębiorcy. Do podziału spółki stosuje się odpowiednio przepisy art. 528-550 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁹⁾). Prezesowi Urzędu przysługują kompetencje organów spółek uczestniczących w podziale. Prezes Urzędu może ponadto wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności umowy lub podjęcie innych środków prawnych zmierzających do przywrócenia stanu poprzedniego.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Art. 100. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może także zgłosić zagraniczna organizacja wpisana na listę organizacji uprawnionych w państwach członkowskich Unii Europejskiej do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, jeżeli cel jej działania uzasadnia zgłoszenie przez nią zawiadomienia dotyczącego naruszenia wynikającego z niezgodnych z prawem zaniechań lub działań podjętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zagrażających zbiorowym interesom konsumentów w państwie członkowskim, w którym organizacja ta ma swoją siedzibę.

3. Przepisy art. 86 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 101. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zawiadamia o tym strony.

Art. 102. W postępowaniu w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów może być zawarta ugoda, jeżeli przemawia za tym charakter sprawy, a ugoda nie zmierza do obejścia prawa lub nie narusza interesu publicznego lub słusznego interesu konsumentów.

Art. 103. Prezes Urzędu może nadać decyzji w całości lub w części rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów.

Art. 104. Postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów powinno się zakończyć nie później niż w ciągu dwóch miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Przepisy art. 35-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 105. Nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok.

Rozdział 5

Kontrola w toku postępowania przed Prezesem Urzędu

Art. 105a. 1. W toku postępowania przed Prezesem Urzędu może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej "kontrolującym", kontrola u każdego przedsiębiorcy, zwanego dalej "kontrolowanym", w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli:

- 1) pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 2) pracownika organu wnioskującego w rozumieniu art. 3 pkt f rozporządzenia nr 2006/2004/WE w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 3 tego rozporządzenia;
- 3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.

3. W sprawach z zakresu właściwości delegatur oraz w sprawach przekazanych do załatwienia delegaturom przez Prezesa Urzędu, na podstawie art. 33 ust. 4 i 5, pracownicy delegatur przeprowadzają kontrolę na podstawie upoważnienia dyrektora delegatury wydanego w imieniu Prezesa Urzędu.

4. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu kontroli;
- 2) wskazanie podstawy prawnej;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię, nazwisko i stanowisko kontrolującego oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku upoważnienia do udziału w kontroli osób, o których mowa w ust. 2 - imiona i nazwiska tych osób oraz numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 5) oznaczenie kontrolowanego;
- 6) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 7) określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

5. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, wydają odpowiednio: Prezes Urzędu, a na wniosek Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej - wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej.

6. Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową, a osoby upoważnione do udziału w kontroli, o których mowa w ust. 3, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość.

7. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość mogą być okazane innemu pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny lub przywołanemu świadkowi, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od wszczęcia kontroli.

Art. 105b. 1. Kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli oraz ich odpisów i wyciągów, a także sporządzania z nich notatek;
- 3) żądania od osób, o których mowa w art. 105d ust. 1, ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli, na podstawie art. 105a ust. 2, przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli oraz ich odpisów i wyciągów, a także do sporządzania z nich notatek, oraz uprawnienie do udziału wraz z kontrolującym w przeszukaniu, o którym mowa w art. 91 i 105c.

3. W toku kontroli kontrolujący może korzystać z pomocy funkcjonariuszy innych organów kontroli państwowej lub Policji. Organy kontroli państwowej lub Policja wykonują czynności na polecenie kontrolującego.

4. W uzasadnionych przypadkach przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk. Informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli.

Art. 105c. 1. Kontrolujący w toku kontroli może również dokonać przeszukania pomieszczeń lub rzeczy, za zgodą sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzieloną na wniosek Prezesa Urzędu.

2. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności wtedy, gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może wystąpić przed wszczęciem postępowania antymonopolowego.

3. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 48 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 1. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie przysługuje zażalenie.

4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.

Art. 105d. 1. Kontrolowany, osoba przez niego upoważniona, posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, są obowiązani do:

- 1) udzielenia żądanych informacji;
- 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu;
- 3) udostępnienia akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów lub innych nośników informacji.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłyby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 105e. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie dokumentów, w tym wydruki z nośników informacji, a także informatycznych nośników danych, wskazanych przez kontrolującego;
- 2) zapewnia w miarę możliwości samodzielnie zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;
- 4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

Art. 105f. 1. Kontrolujący lub osoby upoważnione do udziału w kontroli ustalają stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych w toku kontroli, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz ustnych lub pisemnych wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji.

2. Dowody, o których mowa w ust. 1, mogą zostać zabezpieczone przez:

- 1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u kontrolowanego;
- 2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym kontrolowanemu, na przechowanie w pomieszczeniu Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej.

Art. 105g. 1. Prezes Urzędu w toku kontroli, o której mowa w art. 105a ust. 1, może wydać postanowienie o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni.

2. Osobę posiadającą przedmioty, o których mowa w ust. 1, kontrolujący wzywa do wydania ich dobrowolnie, a w razie odmowy można przeprowadzić ich odebranie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.

4. Do zabezpieczenia na miejscu kontroli, w celu wykonywania czynności w toku kontroli, akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju dokumentów lub nośników informacji oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, jak również pomieszczeń kontrolowanego, w których znajdują się te dokumenty lub przedmioty, nie stosuje się przepisów ust. 1-3.

Art. 105h. 1. Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w art. 105g ust. 1, wydane, odebrane lub znalezione w czasie kontroli, należy po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zatrzymania zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na każde żądanie organu prowadzącego postępowanie.

2. Protokół zatrzymania rzeczy powinien zawierać oznaczenie sprawy, z którą zatrzymanie rzeczy lub przeszukanie ma związek, oraz podanie dokładnej godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności, dokładną listę zatrzymanych rzeczy i, w miarę potrzeby, ich opis, a ponadto wskazanie postanowienia Prezesa Urzędu o zajęciu. Protokół podpisuje dokonujący zajęcia i przedstawiciel kontrolowanego.

3. Dokonujący zajęcia przedmiotów, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do natychmiastowego wręczenia osobom zainteresowanym pokwitowania stwierdzającego, jakie przedmioty i przez kogo zostały zatrzymane, oraz do niezwłocznego powiadomienia przedsiębiorcy, którego przedmioty zostały zajęte.

4. Zatrzymane przedmioty należy zwrócić niezwłocznie po stwierdzeniu, że są zbędne dla prowadzonego postępowania, albo po uchyleniu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów, jednak nie później niż po upływie terminu, o którym mowa w art. 105g ust. 1.

Art. 105i. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę, w tym dokonać przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105c:

- 1) na wniosek Komisji Europejskiej, jeżeli przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE;
- 2) na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE oraz art. 12 rozporządzenia nr 139/2004/WE.

Art. 105j. 1. Przebieg przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli;
- 6) opis załączników;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

3. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Art. 105k. 1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany.

2. Przed podpisaniem protokołu kontrolowany może, w terminie 7 dni od przedstawienia mu go do podpisu, złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

3. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, kontrolujący dokonuje ich analizy i, w razie potrzeby, podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu w formie aneksu do protokołu.

4. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący informuje o tym kontrolowanego na piśmie.

5. O odmowie podpisania protokołu kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

6. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostawia się kontrolowanemu, z wyłączeniem materiału dowodowego pozostającego w posiadaniu kontrolowanego.

Art. 105l. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.).

DZIAŁ VII

Kary pieniężne

Art. 106. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie:

- 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9;
- 2) dopuścił się naruszenia art. 81 lub 82 Traktatu WE;
- 3) dokonał koncentracji bez uzyskania zgody Prezesa Urzędu;
- 4) dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24.

2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:

- 1) we wniosku, o którym mowa w art. 23, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 94 ust. 2, podał nieprawdziwe dane;
- 2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 3) nie współdziałał w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 105a, z zastrzeżeniem art. 105d ust. 2.

3. W przypadku gdy przedsiębiorca powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się przychód osiągnięty przez tych przedsiębiorców w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości do dwustukrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 107. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 26, art. 28 ust. 1 oraz art. 89 ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz koncentracji; karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Art. 108. 1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba ta umyślnie albo nieumyślnie:

- 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 107;
- 2) nie zgłosiła zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 13;
- 3) nie udzieliła informacji lub udzieliła nierzetelnych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie

art. 50.

2. Prezes Urzędu może nałożyć karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, na:

- 1) osobę upoważnioną przez kontrolowanego, o której mowa w art. 105a ust. 6, posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1 oraz osoby, o których mowa w art. 105a ust. 7 za:
  - a) nieudzielenie informacji lub udzielenie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu,
  - b) brak współdziałania w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 105a;
- 2) świadków za nieuzasadnioną odmowę zeznań.

Art. 109. 1. Prezes Urzędu, z zastrzeżeniem ust. 4, odstępuje od nałożenia kary, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, na przedsiębiorcę biorącego udział w porozumieniu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lub art. 81 Traktatu WE, jeżeli przedsiębiorca ten spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jako pierwszy z uczestników porozumienia:
  - a) dostarczy Prezesowi Urzędu informację o istnieniu zakazanego porozumienia, wystarczającą do wszczęcia postępowania antymonopolowego, lub
  - b) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód umożliwiający wydanie decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11 - jeżeli Prezes Urzędu nie posiadał w tym czasie informacji i dowodów wystarczających do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11;
- 2) współpracuje z Prezesem Urzędu w toku postępowania w pełnym zakresie, dostarczając niezwłocznie wszelkich dowodów, którymi dysponuje, albo którymi może dysponować, i udzielając niezwłocznie wszelkich informacji związanych ze sprawą, z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa Urzędu;
- 3) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w dniu poinformowania Prezesa Urzędu o istnieniu porozumienia lub przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1 lit. b;
- 4) nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu.

2. Jeżeli przedsiębiorca uczestniczący w porozumieniu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lub art. 81 Traktatu WE, nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu obniża karę, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na tego przedsiębiorcę, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód, który w istotny sposób przyczyni się do wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11;
- 2) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w momencie przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Urzędu, z zastrzeżeniem art. 110, nakłada karę:

- 1) w wysokości nie większej niż 5 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary - na przedsiębiorcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;
- 2) w wysokości nie większej niż 7 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary - na przedsiębiorcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;
- 3) w wysokości nie większej niż 8 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary - na pozostałych przedsiębiorców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2-4, Prezes Urzędu nakłada karę w wysokości określonej w ust. 3 pkt 1, w przypadku gdy inny przedsiębiorca biorący udział w porozumieniu spełnił wcześniej warunki określone w ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2-4.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie, w tym w szczególności:

- 1) sposób przyjmowania oraz rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie,
- 2) sposób zawiadamiania przedsiębiorców o stanowisku Prezesa Urzędu

- mając na uwadze konieczność zapewnienia możliwości dokonania rzetelnej oceny spełnienia przez przedsiębiorców warunków, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz właściwego zakwalifikowania wniosków.

Art. 110. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w art. 109 ust. 3, uwzględnia się przychód osiągnięty przez tych przedsiębiorców w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, Prezes Urzędu nakłada karę w wysokości do:

- 1) pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia - na przedsiębiorcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w art. 109 ust. 2;
- 2) siedemdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia - na przedsiębiorcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w art. 109 ust. 2;
- 3) osiemdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia - na pozostałych przedsiębiorców, którzy spełnili warunki, o których mowa w art. 109 ust. 2.

Art. 111. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Art. 112. 1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 106-108, są płatne z dochodu po opodatkowaniu lub innej formy nadwyżki dochodów

nad wydatkami zmniejszonej o podatki.

2. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108, stanowią dochód budżetu państwa.

3. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu.

4. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 3, kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary pieniężnej odsetek nie pobiera się.

Art. 113. 1. Prezes Urzędu może na wniosek przedsiębiorcy lub osób, o których mowa w art. 108, w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie, odroczyć uiszczenie kary pieniężnej albo rozłożyć ją na raty ze względu na ważny interes wnioskodawcy.

2. Prezes Urzędu może uchylić, w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie, odroczenie uiszczenia kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty, jeżeli ujawniły się nowe lub poprzednio nieznanne okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia.

DZIAŁ VIII

Przepis karny

Art. 114. 1. Kto, wbrew przepisowi art. 42 ust. 4, narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi konsumentów wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub obowiązek ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika, podlega karze grzywny, nie mniejszej niż 2.000 zł.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w ust. 1 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

DZIAŁ IX

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 115. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 479²⁸ w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) zażaleń na postanowienia wydawane przez Prezesa Urzędu w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów lub przepisów odrębnych,".

Art. 116. W ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1111 i Nr 178, poz. 1479) w art. 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Do prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1, nie mają zastosowania przepisy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie ochrony konkurencji.".

Art. 117. W ustawie z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z późn. zm.¹¹⁾) uchyla się rozdział 5.

Art. 118. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 20a otrzymuje brzmienie:

"Art. 20a. Z zastrzeżeniem art. 20b, wniosek o wpis sąd rejestrowy rozpoznaje nie później niż w terminie 14 dni od daty jego złożenia. Jeżeli rozpoznanie wniosku wymaga wezwania do usunięcia przeszkody do dokonania wpisu, wniosek powinien być rozpoznany w ciągu 7 dni od usunięcia przeszkody przez wnioskodawcę, co nie uchybia terminom określonym w przepisach szczególnych. Jeżeli rozpoznanie wniosku wymaga wysłuchania uczestników postępowania albo przeprowadzenia rozprawy, należy rozpoznać go nie później niż w ciągu miesiąca.";

2) po art. 20a dodaje się art. 20b w brzmieniu:

"Art. 20b. W przypadku gdy wpis do rejestru uzależniony jest od zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji, udzielonej na podstawie przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, sąd wyda postanowienie o wpisie do rejestru, na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydaniu zgody na dokonanie koncentracji albo, gdy przedsiębiorca złożył oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że zamiar koncentracji nie podlegał obowiązkowi zgłoszenia.".

Art. 119. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 80, poz. 903, z późn. zm.¹³⁾) art. 25 otrzymuje brzmienie:

"Art. 25. Do umów offsetowych zawieranych w związku z umową dostawy na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa nie stosuje się przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.".

Art. 120. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 20 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Do umów dotyczących zadań określonych w przepisach rozporządzenia nr 79/65/EWG z dnia 15 czerwca 1965 r. ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach z działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej (Dz. Urz. EWG P 109 z 23.06.1965) nie stosuje się przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163, Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658)."

Art. 121. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (Dz. U. Nr 111, poz. 1196, z późn. zm.¹⁴⁾) w art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Zamiar połączenia, o którym mowa w ust. 1, nie podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów."

Art. 122. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 99 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) prowadzi na terenie województwa więcej niż 1 % aptek ogólnodostępnych albo podmioty przez niego kontrolowane w sposób bezpośredni lub pośredni, w szczególności podmioty zależne w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, prowadzą łącznie więcej niż 1 % aptek na terenie województwa;"

Art. 123. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 198 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. W przypadkach wskazujących na naruszenie przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może skierować sprawę do organu właściwego do spraw ochrony konkurencji i konsumentów, a jeżeli podjął decyzję o wycofaniu taryfy lub o wstrzymaniu stosowania taryfy, decyzja Prezesa Urzędu pozostaje w mocy do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez ten organ;"

2) w art. 203 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Do przewozu lotniczego stosuje się przepisy o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyjątkiem spraw uregulowanych inaczej w ustawie oraz w umowach i w przepisach międzynarodowych;"

3) w art. 205a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają zadań i kompetencji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w przepisach o ochronie konkurencji i konsumentów."

Art. 124. W ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808) w art. 14 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli usługodawca przejął kontrolę nad usługobiorcą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów."

Art. 125. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.¹⁷⁾) w art. 19 w ust. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

"9) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w przepisach o ochronie konkurencji i konsumentów;"

Art. 126. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.¹⁹⁾);"

2) w art. 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Przez pojęcie rynku właściwego rozumie się rynek właściwy w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów."

Art. 127. W ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii (Dz. U. Nr 132, poz. 1111 oraz z 2006 r. Nr 249, poz. 1832) w art. 19 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. Podmiot kontrolowany w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów przez podmiot, o którym mowa w ust. 1-5, dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5 % przychodu uzyskanego z tytułów, o których mowa w ust. 1-5. W takim przypadku podmiot kontrolujący może od kwoty należnej Instytutowi z tytułu, o którym mowa w ust. 1-5, odliczyć, w danym okresie rozliczeniowym, kwoty faktycznie wpłacone na rzecz Instytutu z tego tytułu, w tym samym okresie rozliczeniowym, przez podmiot kontrolowany w ramach grupy kapitałowej."

Art. 128. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Komisja lub jej upoważniony przedstawiciel może również przekazywać i otrzymywać informacje, w tym opinie od Prezesa Urzędu

Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezbędne do zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań w zakresie nadzoru, w tym zadań określonych w przepisach o ochronie konkurencji i konsumentów."

Art. 129. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 96) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

"Art. 4a. Przepisów ustawy nie stosuje się do Prezesa i wiceprezesów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów."

Art. 130. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o którym mowa w art. 111, uwzględnia się również okoliczność naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834).

Art. 131. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Postępowania antymonopolowe w sprawach koncentracji, wszczęte na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, umarza się w przypadku, gdy zamiar koncentracji nie podlega obowiązkowi zgłoszenia na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Wnioski o wszczęcie postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, złożone na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, na podstawie których nie zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję lub postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, traktuje się jako zawiadomienia dotyczące podejrzenia stosowania tych praktyk, w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 132. Do czasu powołania Prezesa Urzędu w trybie określonym w art. 29 funkcję tę pełni Prezes Urzędu powołany w trybie przepisów dotychczasowych.

Art. 133. Członkowie Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów utworzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują członkostwo w Radzie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, na zasadach w niej określonych.

Art. 134. 1. Rzecznicy konsumentów powołani na podstawie przepisów dotychczasowych pełnią funkcje do czasu ich odwołania w trybie art. 40 niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe warunki pracy i płacy rzecznika konsumentów zachowują moc do czasu określenia przez starostę nowych warunków pracy i płacy rzecznika konsumentów.

Art. 135. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy Urząd wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Z dniem wejścia w życie ustawy mienie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów staje się, z mocy prawa, mieniem Urzędu.

3. Przejście praw i mienia Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów na Urząd następuje nieodpłatnie oraz jest wolne od podatków i opłat.

4. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzonego na podstawie dotychczasowych przepisów stają się, z mocy prawa, pracownikami Urzędu.

Art. 136. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16, art. 28 ust. 3, art. 57 ust. 6, art. 77 ust. 6, art. 94 ust. 5, art. 103a ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 17, art. 33 ust. 3, art. 63 ust. 5, art. 94 ust. 6, art. 109 ust. 5 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zachowują moc do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 137. Traci moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834).

Art. 138. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 98/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz. Urz. UE L 166 z 11.06.1998; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 004, str. 43).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych, z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji, z dnia 20 sierpnia 1997 r.

o Krajowym Rejestrze Sądowym, z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali, z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze, z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii, z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych.

- 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166.
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1693 i Nr 172, poz. 1804 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 68.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831 i Nr 123, poz. 849.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 109, poz. 1031 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 128, poz. 1351, z 2005 r. Nr 132, poz. 1103 i Nr 143, poz. 1203 oraz z 2006 r. Nr 226, poz. 1648.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832.
- 8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.
- 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 208, poz. 1540.
- 10) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 7, poz. 58 i Nr 47, poz. 319.

- ¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1997 r. Nr 30, poz. 164, Nr 47, poz. 298 i Nr 107, poz. 691, z 2000 r. Nr 122, poz. 1319, z 2001 r. Nr 63, poz. 637, z 2002 r. Nr 240, poz. 2055 oraz z 2004 r. Nr 281, poz. 2775.
- ¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 96, poz. 874, Nr 217, poz. 2125, Nr 228, poz. 2256 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 62, poz. 551 i Nr 86, poz. 732 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1077 i Nr 208, poz. 1540.
- ¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 119, poz. 1250, z 2001 r. Nr 89, poz. 972, z 2002 r. Nr 37, poz. 332, Nr 74, poz. 676 i Nr 81, poz. 733, z 2004 r. Nr 19, poz. 177 i Nr 238, poz. 2390 oraz z 2006 r. Nr 251, poz. 1845.
- ¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 56, poz. 495, Nr 90, poz. 844 i Nr 139, poz. 1325, z 2004 r. Nr 12, poz. 102 i Nr 120, poz. 1252 oraz z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 i Nr 184, poz. 1539.
- ¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 91, poz. 877, Nr 92, poz. 882, Nr 93, poz. 896, Nr 173, poz. 1808, Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 94, poz. 787, Nr 163, poz. 1362, Nr 179, poz. 1485 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 217, poz. 1588.
- ¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829.
- ¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.
- ¹⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834 oraz z 2007 r. Nr 23, poz. 137.
- ¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 85, poz. 728 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 51, poz. 377, Nr 83, poz. 574 i Nr 133, poz. 935 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.